

Veel gestelde vragen zelfrijdende shuttle Scheemda

Hoe kom ik met het openbaar vervoer bij de hoofdingang van het ziekenhuis?

Als u met de trein aankomt bij het treinstation van Scheemda dan kunt u met de buslijnen 119 en 17 naar de bushalte Molenstraat (aan de N362) reizen. Deze bussen rijden 1x per uur. Meer actuele OV-reisinformatie en dienstregelingen is te vinden op 9292.nl. U kunt ook bellen met 0900-9292 (€ 0,90 p/m, max. € 18,00).

Vanaf de bushalte heeft u 2 opties om naar de hoofdingang te komen:

- U kunt lopend bij de hoofdingang komen, dat is ongeveer 10 minuten lopen.
- U kunt vanaf 6 augustus 2018 met de zelfrijdende shuttle naar de hoofdingang gebracht worden. De zelfrijdende shuttle rijdt aansluitend op de tijden van de buslijnen 119 en 17 en brengt u van de halte naar de hoofdingang. U kunt ook weer met deze zelfrijdende shuttle van de hoofdingang naar de halte gebracht worden.

Wat is een zelfrijdende shuttle?

Een zelfrijdende shuttle is een voertuig die kan rijden zonder bestuurder. In dit geval gaat het om een zelfrijdende shuttle van de Franse fabrikant NAVYA. Dit voertuig rijdt volledig zelfstandig op de route tussen bushalte en hoofdingang. Dat betekent dat er geen bestuurder nodig is om de shuttle te laten rijden. Wel is er altijd een gastheer of -vrouw aan boord, die kan assisteren met in- en uitstappen en wanneer nodig alsnog de besturing van de zelfrijdende shuttle over kan nemen.

Waarom rijdt er geen gewone bus naar het Ommelander Ziekenhuis?

De gewone bus rijdt in een vaste dienstregeling tussen Winschoten en Delfzijl. Om deze dienstregeling te kunnen uitvoeren, moeten de bussen op een bepaalde tijd op hun begin- en eindhalte zijn. Indien ze hier te laat aankomen, dan is een extra bus met chauffeur nodig om toch op tijd te vertrekken voor de terugrit. Al tijdens de bouw van het ziekenhuis is onderzocht hoeveel tijd het kost om met een gewone bus van en naar het ziekenhuis te rijden en hoeveel mensen hier naar verwachting gebruik van gaan maken. De uitkomsten hiervan laten zien dat dit dermate veel tijd kost, dat de bus dan niet meer op tijd bij zijn eindhalte is. Bovendien is het aantal verwachte passagiers beperkt en past een achtpersoonsbusje beter bij deze verwachte vraag.

Waarom is specifiek voor dit voertuig gekozen?

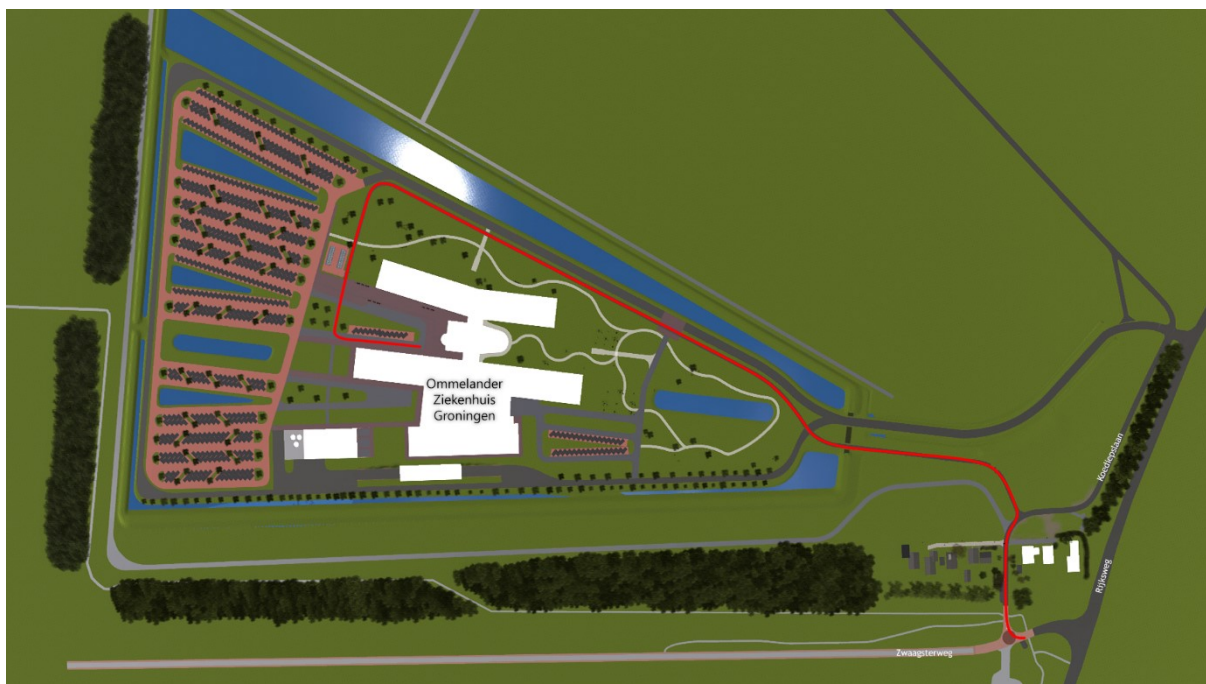
Vergeleken met andere beschikbare zelfrijdende voertuigen is dit voertuig op dit moment het meest geschikt voor een traject als in Scheemda. Hij is uitgerust met verschillende nieuwe technieken en sensoren, waarmee hij de omgeving scant. Daarnaast kan deze shuttle ook voorrang geven en nemen. Een andere belangrijke reden om voor dit voertuig te kiezen, is het feit dat hij volledig elektrisch is en dus veel stiller dan diesel- of benzine aangedreven busjes.

Voor wie is de zelfrijdende shuttle bedoeld?

De shuttle is bedoeld voor busreizigers die van en naar hoofdingang ziekenhuis –bushalte Molenstraat willen (alle bezoekers, patiënten en werknemers van het ziekenhuis).

Welk traject legt de zelfrijdende shuttle af?

De shuttle rijdt van de ingang van het ziekenhuis over het fietspad naar de Pastorieweg. Via de Pastorieweg rijdt de shuttle naar de Zwaagsterweg. De Zwaagsterweg wordt overgestoken om bij de shuttle- halteplaats (voor de brandweerkazerne) te komen. Vanaf de halteplaats bij de hoofdingang het ziekenhuis rijdt de shuttle dezelfde route terug. Zie afbeelding:

In rood de route die met passagiers gereden wordt en in groen de route van en naar de stalling.

Wat is de dienstregeling van de zelfrijdende shuttle?

De zelfrijdende shuttle rijdt van maandag tot en met zaterdag tussen 9 uur en 17 uur. De dienstregeling sluit aan op de aankomst- en vertrektijden van de busverbindingen vanaf de halte Molenstraat. Het is mogelijk dat we de dienstregeling tijdens de pilot uitbreiden of aanpassen. U vindt hierover dan informatie op deze website of op de borden bij de haltes.

Hoe lang gaat de zelfrijdende shuttle rijden?

De pilot met de zelfrijdende shuttle start 6 augustus 2018 en duurt in ieder geval 6 maanden. Bij succes kan de pilot verlengd worden.

Wat kost een rit in de zelfrijdende shuttle?

Passagiers hoeven tijdens de pilot van zes maanden niet te betalen voor de rit. Het gebruik is dus gratis in deze proefperiode.

Wat gebeurt er als de pilot klaar is?

Dat is afhankelijk van het resultaat. Bij succes kan de proef verlengd worden of zelfs uitgebreid. Dat betekent dat we na 6 maanden doorgaan met het vervoer met de zelfrijdende shuttle op het huidige traject tussen de bushalte en de hoofdingang van het ziekenhuis. Het is ook mogelijk dat we dit traject uitbreiden naar het centrum van Scheemda of zelfs tot aan het treinstation van Scheemda. Er volgt in elk geval een evaluatie van de proef na de zes maanden en ook tussentijds na ongeveer drie maanden.

Hoe werkt de zelfrijdende shuttle?

De shuttle kan via een GPS systeem dat communiceert met een basisstation exact de positie bepalen. De omgeving en de route wordt vooraf geprogrammeerd, dus de bus kan op die manier een vaste route rijden. Met zes sensoren worden obstakels en andere weggebruikers gedetecteerd en hun positie bepaald. Wanneer deze dichtbij komen, dan gaat de shuttle langzamer rijden en als ze te dichtbij komen, staat de shuttle direct stil.

De shuttle rijdt een vooraf geprogrammeerde route, waarvan niet afgeweken wordt. Het is te vergelijken met een tramrails, alleen dan zonder de fysiek aanwezige rails. Hij zal dus ook nooit plotseling uitwijken.

Rijdt de zelfrijdende shuttle helemaal zelfstandig Zo ja, hoe? Zo nee, hoe? Is er begeleiding aanwezig?

Er is altijd een gastheer of -vrouw aanwezig in de shuttle. Die bepaalt wanneer de shuttle kan vertrekken en helpt passagiers in- en uitstappen. Ondanks het feit dat de shuttle de route zelfstandig rijdt, kan de gastheer of -vrouw wel altijd de bediening overnemen.

Is de zelfrijdende shuttle veilig?

Ja, de shuttle is veilig. Vooraf is zorgvuldig afgewogen wat de risico's zijn en zijn hiervoor maatregelen genomen. Op basis van deze onderzoeken heeft de RDW een ontheffing verleend om op dit traject met de shuttle te rijden. Bovendien is altijd een gastheer of -vrouw aanwezig die de shuttle direct kan laten stilstaan als dat nodig is. Qua veiligheid verschilt de shuttle hierdoor niet van elk ander voertuig.

Hoe reageert de zelfrijdende shuttle op overig verkeer? (bijvoorbeeld fietsen)

Met camera's en sensoren worden obstakels en andere weggebruikers gedetecteerd en hun positie bepaald. Wanneer deze te dichtbij komen dan staat de shuttle direct stil.

Rijdt de zelfrijdende shuttle onder alle weersomstandigheden?

De shuttle kan in principe onder alle weersomstandigheden rijden. Indien het glad wordt of erg gaat sneeuwen, dan is het mogelijk dat hij niet de weg op gaat. Die afweging is in principe niet anders, dan bij een ander voertuig. Op dit moment mag de shuttle nog niet onder alle weersomstandigheden rijden. Dat komt omdat daarvoor goedkeuring nodig is van de RDW om met dit soort slechte weersomstandigheden te rijden. Die goedkeuring is er nu nog niet, om de simpele reden dat dit nog nooit getest is omdat het nog niet is voorgekomen.

Wat is de maximumsnelheid van de zelfrijdende shuttle?

Op dit traject zal de shuttle rond de 15 km/u rijden.

Is er in geval van calamiteiten iemand in de zelfrijdende shuttle aanwezig om in te grijpen?

Ja, er is altijd een gastheer of -vrouw aanwezig die is opgeleid om de shuttle te bedienen. Deze kan direct ingrijpen als er iets mis dreigt te gaan.

Welk geluid maakt de zelfrijdende shuttle?

Het geluid is vergelijkbaar met een elektrische auto. Daarnaast klinkt een kort 'trambelletje' bij vertrek van de halte. De shuttle heeft ook een claxon, die indien nodig gebruikt kan worden door de gastheer of -vrouw.

Heeft de zelfrijdende shuttle voorrang op de weg?

De shuttle zal op het fietspad rijden. Als er een fietser te dichtbij de shuttle komt dan zal de shuttle direct stilstaan. De shuttle volgt verder de normale verkeersregels en is ook in staat om voorrang te geven en te nemen. Dit is geprogrammeerd in de route van de shuttle.

Gaat de zelfrijdende shuttle aan de kant als je wilt inhalen?

Nee, maar de shuttle gaat stilstaan als je te dichtbij komt. Als de shuttle wordt ingehaald met voldoende afstand dan kunnen beide weggebruikers gewoon doorrijden. De shuttle rijdt als het ware op een tramrails, alleen dan zonder de fysiek aanwezige rails. Hij zal dus ook nooit plotseling uitwijken. Passeren van het voertuig is gewoon mogelijk. Hiervoor kunnen fietsers en voetgangers indien nodig de graskeien gebruiken waarmee het fietspad verbreed is.

Geeft de zelfrijdende shuttle richting aan?

Ja.

Wat gebeurt als er iemand plotseling de weg op loopt?

Als iemand plotseling de weg op loopt en daarbij te dichtbij de shuttle komt, dan staat de shuttle onmiddellijk stil. De shuttle kan dan een noodstop maken. Een belangrijke reden om met 15 km/u te rijden, is omdat met deze snelheid uitgebreid getest is met het maken van noodstops. Hierdoor is bekend dat het voertuig dan in alle gevallen op een veilige manier (ook voor de passagiers) tot stilstand kan komen.

Ziet de zelfrijdende shuttle ook overstekende dieren?

Ja.

Wie betaalt de zelfrijdende shuttle?

De provincie Groningen betaalt de shuttle. De gastheren en-vrouwen zijn in dienst van Arriva.

Klopt het dat er ook getest gaat worden zonder gastheren in de bus?

Tijdens de proef van zes maanden zal er altijd een gastheer aanwezig zijn. Op langere termijn is het wel de verwachting dat de techniek zich zo ver gaat ontwikkelen, dat dit niet meer nodig is. Maar dat zal nog jaren duren en dan kan er alsnog gekozen worden om wel een gastheer in te zetten, bijvoorbeeld om te assisteren bij het in- en uitstappen. Wel is het zo dat er bijvoorbeeld samen met het 5G lab op het Zernike in de komende periode getest gaat worden met besturing op afstand. Dit heeft echter geen gevolgen voor de aanwezigheid van gastheren tijdens de proef van zes maanden.

Kan je ook met je rolstoel in de zelfrijdende shuttle?

Nee, dat is niet mogelijk. In het voertuig zitten in totaal 11 stoelen, waarvan er tijdens de pilot acht gebruikt worden voor passagiers.

Wat als ik niet in een zelfrijdend voertuig durf? Kan ik dan gebruik maken van een andere vorm van vervoer? Komt bijvoorbeeld het golfkarretje dan voorrijden?

In dit geval wordt u geadviseerd gebruik te maken van een andere vorm van vervoer bijvoorbeeld belbus of taxi.

Hoe lang is de zelfrijdende shuttle onderweg tussen de halte en de hoofdingang?

Een rit van en naar het ziekenhuis duurt ongeveer 5 minuten.

Wat moet ik doen als ik bij de halte aankom en er staat/komt geen busje?

Waarschijnlijk is de zelfrijdende shuttle in dat geval nog onderweg. Mocht deze situatie zich voordoen dan vindt u op het bord bij de halte meer informatie.

Zorgt zelfrijdend vervoer niet voor werkloze buschauffeurs?

De komende jaren zeker niet, want ook in een zelfrijdend voertuig moet iemand aanwezig zijn die kan ingrijpen. Maar het is goed denkbaar dat in de toekomst minder chauffeurs nodig zijn. Daarvoor moet de techniek zich nog wel verder ontwikkelen, dat geldt ook voor de wet- en regelgeving met betrekking tot zelfrijdend vervoer.

Waarom is er voor deze route gekozen?

Deze route is gekozen, omdat dit de snelste verbinding biedt tussen de bushalte en de hoofdingang van het ziekenhuis. Daarnaast is de techniek van het voertuig op dit moment nog niet zover dat deze over 50 en 80 km/u wegen met het overige autoverkeer mee kan rijden. Op deze route, grotendeels over een fietspad, kan met een veilige snelheid van 15 km/u gereden worden en is er beperkte interactie met andere gemotoriseerde weggebruikers. Indien de techniek zich de komende jaren verder ontwikkelt en met hogere snelheden gereden kan worden, dan is het mogelijk dat ook de route aangepast wordt.

Vanaf de bushalte kon gekozen worden voor een route via de provinciale weg of via het fietspad. De route via het fietspad was in meerdere opzichten de beste route. Met name de veiligheid was hierbij van belang.

Op welke plaatsen gaan nog meer busjes rijden?

De planning is dat op 1 januari 2020 een pilot gestart wordt in Dokkum met leerlingenvervoer. Verder zijn er in Groningen plannen voor proeven in de gemeente Hogeland (Eemshaven of ergens anders), komt er een vervolg in samenwerking met het 5G lab in Loppersum en wordt bekeken of er een route kan komen tussen station Hoogezand-Sappemeer en Sappemeer Oost, als het treinstation van Sappemeer Oost sluit. Ook Drenthe kijkt naar een aantal mogelijke routes in haar provincie.

Is het met de ervaring van Appelscha wel verstandig om op het fietspad te gaan rijden?

De proef in Appelscha heeft veel nuttige informatie opgeleverd over de inzet op het fietspad. Uiteindelijk heeft de proef daar ook maar kort stilgelegen en is daarna met succes vervolgd. Belangrijk verschil met de proef in Appelscha is dat het fietspad daar 2,5 meter breed was en in Scheemda is mede met deze ervaring in het achterhoofd gekozen voor een verbreding tot 4 meter. Hierdoor is er een stuk meer ruimte voor fietsers. Daarnaast wordt de shuttle zo ver mogelijk naar de kant van de weg geprogrammeerd. Ook helpt het dat fietsers en voetgangers al gewend zijn aan een busje op hun

route, omdat er nu ook een golfkar heen en weer rijdt. We zien hierdoor dat fietsers veel beter reageren en tot nu toe geen problemen hebben om de shuttle te passeren. Ook via de graskeien gaat dit prima. Er komen langs de route ook borden te staan om de andere weggebruikers hierop te wijzen. Wel is het zo dat het nog steeds gaat om een proef en dat er altijd onverwachte dingen kunnen gebeuren. Dit is ook een belangrijke reden om te willen testen, zodat de techniek zich verder kan ontwikkelen. Samen met RDW en het SWOV is echter een uitgebreide risicoanalyse gemaakt, waardoor de veiligheid tijdens het testen zo goed mogelijk geborgd is.

Wat maakt deze proef zo uniek?

De proef is een primeur in Nederland, omdat het voor het eerst is dat met een autonoom rijdend voertuig met passagiers gereden wordt in een dienstregeling die aansluit op het bestaande openbaar vervoer en die gebruik maakt van openbare wegen met interactie met andere weggebruikers. In Zuid-Holland rijdt al wel langere tijd een autonome openbaar vervoerdienst. Deze shuttles rijden echter op een vrij liggende busbaan en zonder interactie met andere weggebruikers.

Wat als de proef niet slaagt en de zelfrijdende shuttle verdwijnt? Hoe kom ik dan bij het ziekenhuis?

Mocht besloten worden dat de pilot met shuttle geen vervolg krijgt, dan zorgt het ziekenhuis voor een andere vorm van vervoer tussen halte en hoofdingang.

Waarom voert de provincie Groningen proeven met zelfrijdend vervoer uit?

De regio Noord-Nederland heeft alle kenmerken in zich om van autonoom vervoer op de lange termijn een duurzaam onderdeel van de totale vervoersmogelijkheden te maken. Daarbij liggen er zeker binnen het openbaar vervoer verschillende mogelijkheden. Het brengen van vervoer op iedere plek en voor iedereen biedt kansen richting een vitaal en aangesloten landelijk gebied. Hierbij staan leefbaarheid en bereikbaarheid voorop. Om dit te realiseren, is het wenselijk om de komende jaren verschillende pilots op meerdere trajecten uit te voeren. Autonoom vervoer kan hierbij ingezet worden als:

- 'missing link' bovenop het OV-basisnetwerk, vanuit dorpen en dunbevolkte gebieden naar OV-knooppunten voor bus of trein;
- vervoer van en naar recreatieve en toeristische trekpleisters en tijdens evenementen;
- vervoer van en naar zorg (doelgroepen- en wmo-vervoer versterken en op termijn mogelijk deels vervangen);
- middel om de mobiliteit van ouderen, blinden/slechtzienden en mindervaliden te verbeteren.

Waarom doet het Ommelander Ziekenhuis mee aan deze pilot?

Het Ommelander Ziekenhuis vindt het belangrijk dat het ziekenhuis goed bereikbaar is voor patiënten, personeel en bezoekers, niet alleen voor degenen die met eigen vervoer komen maar ook voor hen die hierover niet beschikken. Deelname aan deze pilot komt tegemoet aan deze bereikbaarheidswens. Daarnaast ondersteunt het ziekenhuis de aspecten duurzaamheid en innovatie van deze pilot.